

Kuzey Kore Günlüğünden-10

Zeki Sarıhan : LİDERE TAPINMA KÜLTÜRÜ

Kuzey Kore’de son gün: 7 Temmuz 2008

Bugün Türkçeye Büyük Halkevi olarak çevrilebilecek Millî Kütüphanelerine götürdüler. Mihmandar bayan binanın birkaç katını ve çalışma salonlarını gösterdi. Araştırma yapanlar, yabancı dil öğrenenler ve bir müzik salonu. Burada bize Türkçe bir parça diye bula bula Beatles’in bir albümünü getirdiler. Bunun bize ait olmadığını söyleyerek çantamda öğleden sonra gideceğimiz okul için hazır bulundurduğum Ruhi Su’nun bir kasetini dinlettim. Bölümün sorumlusu bayan bunu bırakmamızı istedi. Bıraktım. Böylece Ruhi Su yerini bulmuş oldu...

Önünde açık bir kitapla ilgilenmekte olan bir yetkilinin odasına alındık. Felsefe profesörü imiş. Bize Çuçe Düşüncesi ile ilgili uzun bir nutuk çekti. Bu bilgilerin bizde olan Kore işe ilgili kitaplarda da bulunduğunu söyleyerek elinden kurtulmaya çalıştım. Türkiye ile ilgili birkaç İngilizce ve Fransızca broşür ile Kore hakkındaki kendi kitabımı bıraktım.

2001’deki gelişimde kütüphaneye bir veya iki kitabımı bırakmış olduğumu hatırlatarak bilgisayarda bunların bulunmasını rica ettim. Kitabın adından girmeyi başaramadılar fakat adımdan girince Dünyanın Bütün Çiçekleri, Biz Hazırız ve Vatan Türküsü kitaplarımın künyelerini çıktı. Kore Milli Kütüphanesinde Türkçe kitaplar yalnızca bunlar olmalı.

İsteğimiz üzerine kentin alabildiğine geniş caddelerinde bir otomobil gezintisi yaptık. Otelde biraz dinlendik. Sonra Rungla 2. Kademe Okulu'na götürdüler. Okulun bizden başka yabancı ziyaretçileri de vardı. Kim İl Sung ve Kim Jong İl Düşüncesinin öğretildiği salonları gördük. Kim Jong İl'le ilgili salonda öğretmenin sözlerini çocuklar hep bir ağızdan tekrarlıyorlardı! Sonra fizik, kimya laboratuvarlarındaki çalışmalarını görüp konser salonuna geçtik. Çoğu kız olan öğrenciler sahnede çeşitli müzik aletleri çaldılar. İlk iki parçanın konusunu sordum: Kim Jong İl'le ilgiliymiş...

Burada gelenek olduğu üzere (artık bunu biliyoruz) çocuklar sonunda salona indiler ve konukların bir kısmını oyuna kaldırdılar. Ben de beceriksiz adımlarla bu oyunda yer aldım. Kim ve Şenal fotoğrafladılar. Oyun bittikten sonra grup halinde de fotoğraf aldık.

TÖRENLER, TÖRENLER...

Bizi özel bir halk pazarına götüreceklerine söz vermişlerdi. Burayı çok merak ediyordum. Kentin farklı yerlerinde Amerikan barakalarından bozulmuş benzeyen iki ayrı pazara götürdülerse de ikisinde de bugün alışveriş yokmuş veya bitmiş. Bunu yarın Kim İl Sung'un ölüm yıldönümü olmasına yordular. Törenlere hazırlık yapıyor olabiliyorlardı.

Bugün caddelerde iki nedenle kalabalıklar vardı. Öğrencileri Kim İl Sung Anıtı'nın önüne saygı duruşuna götürüyorlardı. Yarın da bizdeki 10 Kasımlarda Anıtkabir ziyaretleri gibi halk Kim İl Sung'u ziyaret edecekmiş. Herhalde yarın bu nedenle tatildi. Caddelerdeki öteki kalabalık geldiğimizden beri karşılaştığımız ama fotoğraflayamadığımız Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 9 Eylül'de yapılacak 60. Yılı kutlamalarına hazırlık için toplanmıştı. Şehrin birçok alanında binlerce kişinin katılımıyla tören provaları yapılıyor. Biz Türkler bunu 19 Mayıs provalarından ötürü kısmen anlayabiliriz ama Batılıların anlaması hiç mümkün değil.

Akşam yemeğinden sonra Om ve Kim'i Soft Drink'te bira içmeye davet ettik. Nedense bu akşam pek iştahlı davranmadılar. Türkiye'den getirdiğimiz bir paket fıındığı da açtık, biz bira içtik, onlar soda içtiler.

BU ZİYARETTEN MEMNUNUZ AMA...

Karşılıklı konuşmalarımızda bu ziyaretten memnun olduğumuzu, bu dostluğu daima sürdüreceğimizi söyledik. İki şeyi eleştirdim: Biri yollarda fotoğraf çekmemize izin vermeyişleri, ikincisi Kim İl Sung ve Kim Jong İl'e tapınma kültürleri. Saygıyı anlıyorduk ama bu fazlaydı. Hiçbir halk bunu normal göremezdi. Onlar ise kendilerine her şeyin bu iki kişi tarafından verildiğini, bu nedenle saygılarının büyük olduğunu söylediler ve kendilerini anlatamadıklarını da eklediler.

Memleketten getirdiğimiz armağanların sonuncularını dağıttık. Rungla Okulunun öğrencilerine bir paket şeker bırakmıştık, Kime ve Om'a birer paket Türk sigarası, bir paket şeker, eşlerine de birer kolye, restoranda hizmetimizi yapan kıza bir küçük fakat zarif yaka iğnesi.

Yarınki Kim İl Sung'un ölüm yıldönümü nedeniyle Kim Jong İl'e hitaben kaleme aldığım ve halkının gösterdiği konukseverlikten ötürü teşekkür ettiğim mesajımı Kim gene kendi istediği cümlelerle çevirmek istedi. Kendi cümlelerimde ısrar ettim.

Odamıza çekilince Şenal'la bir değerlendirme yaptık. Bu ziyaret, Türkiye'ye gelmek isteyen Om'un bu gelişi garantilemek amacına yönelikti ve gerçek bir ihtiyaçtan kaynaklanmıyordu. Bu nedenle öteki gelişlerimiz gibi canlı ve içten olmamıştı.

Om ve Kim'in, isteklerimizi savuşturmak için su gibi yalan söyledikleri kanısındayım. Durup durup sigara istemeleri ve yemeğe götürülmek için fırsatlar yaratmaya çalışmaları hiç hoş değil. Bunlar sosyalist davranış kalıplarına aykırı. Koskoca bir millet, başkalarının yanında böyle mi temsil edilir?

Bu yoksulluk ve gerilikten inşallah durumlarını ve böylece sosyalizmlerini kurtarabilirler de onları savunan bizleri de mahcup etmezler.

8 Temmuz 2008, Ayrılış

Saat yediden önce uyandırıldık. Kahvaltıdan sonra havaalanına götürülürken caddelerde Kim İl Sung'un anıtlarına saygı duruşu için grup grup yürüyen kalabalıklarla karşılaştık. Havaalanında çıkış işlemlerimizde bir sorun çıkmadı. Cep telefonlarımız iade edildi Koryo Havayollarının Pekin uçağı havalanırken Kim ve Om bize el sallıyorlardı... Eleştirilerimiz olsa da sosyalist ülkülere sıkı sıkıya bağlı bir ülkeden ayrılıyorduk, biz de duygulandık.

(Not: İstedğim gibi bir kitap olmayacağı için benden istedikleri kitabı yazmadım. Yalnız, dönüşümde Kore hakkında birkaç yazı yazdım. Ertesi yıl, el sanatları ürünleriyle Kim ve Om Türkiye'ye bir kez daha geldiler ve yapılan sergilerde bunları satarak ülkelerine döndüler. Kadınlar Birliği heyeti ise bütçe sorunları nedeniyle gelemeydi.) (17 Mayıs 2018)

Kore ile ilgili diğer 9 yazı için Facebook'ta Zeki Sarıhan zaman tüneli veya zekisarihan.com

Yarın: KORE NASIL BİR ÜLKEDİR?

Ringla okulunda konser sonrası dans.

Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin 60. Kuruluş yıldönümü için tören hazırlığı.

[status draft]

[nogallery]

[geotag on]

[publicize off|twitter|facebook]

[category güvenlik]

[tags KORE DOSYASI, Zeki Sarıhan, LİDER, KÜLTÜR]